

13 Οκτωβρίου, 1989

(ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.Δ.)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΛΛΩΣ ΦΑΛΚΟΝΕΤΙ,

Εφεσείων,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5196).

5 Ποινή — Επίθεση εναντίον οργάνου της τάξης κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του κατά παράβαση του άρθρου 244(β) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Το έγκλημα διαπράχθηκε καθ' ον χρόνον το όργανο έσπευδε σε βοήθεια διαιτητή ποδοσφαιρικού αγώνα — Λευκό ποινικό μητρώο και μεταμέλεια — Φυλάκιση 4 εβδομάδων — Επεικής.

10 Ποινή — Εξατομίκευση για να ανταποκρίνεται στις συνθήκες του δράστη — Το σχετικό καθήκον δεν ατονεί, έστω κι' αν επιβάλλεται η επιβολή ποινής αποτρεπτικού χαρακτήρα.

15 Κατά την διάρκεια επεισοδίου σε ποδοσφαιρικό αγώνα, που προέκυψε από τις διαμαρτυρίες των παικτών της μιάς ομάδας για συγκεκριμένη απόφαση του διαιτητή, ο τελευταίος ζήτησε την βοήθεια της Αστυνομίας. Ο εφεσείων παρεμπόδισε μέλος της αστυνομικής δυνάμεως να πλησιάσει τον διαιτητή, τραβώντας τον βίαια από το κολλάρο της στολής του.

20 Ο εφεσείων μεταμελήθηκε. Έχει λευκό μητρώο. Είναι επαγγελματίας ποδοσφαιριστής. Η φυλάκιση του έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην συμμετοχή και επίδοση του στο άθλημα. Παραπονέθηκε ότι εσφαλμένα η υπόθεση του συγκρίθηκε με την υπόθεση Αστυνομία v. Ιωάννου (1982) 2 Α.Α.Δ. 61.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την έφεση, αποφάνθηκε: (1) Ο παραλληλισμός των γεγονότων της υπόθεσης αυτής με εκείνα της Ιωάννου ανωτέρω, ήταν επιβεβλημένος. Το κοινό χαρακτηριστικό έγκειται στο καθήκο του Δικαστηρίου να περιφρουρήσει το άθλημα του ποδοσφαίρου από πράξεις βίας με δυσμενείς συνέπειες για το κοινωνικό σύνολο.

(2) Το γεγονός ότι επιβάλλεται πρόσδωση αποτρεπτικού χαρακτήρα στην ποινή δεν οδηγεί σε ατονία του καθήκοντος εξατομικεύσεως της. Εδώ η ποινή εξατομικεύθηκε, ώστε η έκτασή της να περιορισθεί σε 4 εβδομάδες φυλακή.

(3) Η φυλάκιση στην περίπτωση αυτή ήταν απόλυτα δικαιολογημένη. Βάσιμα μπορεί να χαρακτηριστεί επιεικής. 5

Η έφεση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

The Police v Ioannou (1989) 2 C L R 61,

Hapsides v The Police (1969) 2 C L R 64, 10

Theodorou v The Police (1979) 2 C L R 191,

Κηκου v The Republic (1983) 2 C L R 289,

Constantinou v The Republic (1989) 2 C L R 218,

Philppou v The Republ. : (1983) 2 C L R 245

Έφεση κατά της ποινής. 15

Έφεση κατά της ποινής από τον Χρίστο Φιλίππου άλλως «Φαλκονέτι» που καταδικάστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Ποινική Υπόθεση Αρ. 25038/89) για επίθεση εναντίον οργάνου της τάξης κατά παράβαση του άρθρου 244(β) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και στον οποίο επιβλήθηκε από τον Αν. Επ. Δικ. Ν. Νικολάου, ποινή φυλάκισης τεσσάρων εβδομάδων. 20

Κ. Ερωτοκρίτου και Τ. Κατσικίδης, για τον εφεσείοντα.

Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β, για την εφεσίβλητη. 25

ΠΙΚΗΣ Δ.: Ο Χρίστος Φιλίππου, γνωστός ως «Φαλκονέτι», εφεσίβαλε την ποινή φυλάκισης τεσσάρων εβδομάδων που του επιβλήθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού για επίθεση ενάντια σε όργανα της τάξης κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του (το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δυο ετών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 244(β) του Ποινικού Κώδικα - Κεφ. 154). Η ποινή προσβάλλεται ως έκδηλα υπερβολική, υποκείμενη σε τροποποίηση προς εξισορρόπηση της ποινής με τα γεγονότα της υπόθεσης και τις προσωπικές συνθήκες του παραβάτη. Ε- 35

κτός από το στοιχείο της υπερβολής που χαρακτηρίζει την απόφαση, αυτή είναι τρωτή και για το λόγο, όπως εισηγήθηκε ο συνήγορος του κατηγορουμένου, ότι προσδιορίστηκε με βάση άσχετα γεγονότα και εκτιμήθηκε μέσα σε εσφαλμένο πλαίσιο.

Τα γεγονότα που συνιστούν και περιστοιχίζουν το αδίκημα που παραδέχθηκε ο εφεσείων, είναι τα εξής:

Στη διάρκεια του ποδοσφαιρικού αγώνα ΑΠΟΛΛΩΝΑ - ΑΕΛ ο διαιτητής ακύρωσε ως αντικανονικό τέρμα που σημείωσε η ομάδα του ΑΠΟΛΛΩΝΑ. Οι ποδοσφαιριστές του ΑΠΟΛΛΩΝΑ διαμαρτυρήθηκαν, περικυκλώνοντας το διαιτητή, με απειλητικές διαθέσεις. Ο διαιτητής συναισθανόμενος την απειλή κάλεσε τις αστυνομικές Δυνάμεις που βρίσκονταν στο γήπεδο για να αποκαταστήσουν την τάξη στον αγωνιστικό χώρο. Ο αστυφύλακας Π. Λεωνίδα ήταν το πρώτο όργανο της τάξης που ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του διαιτητή. Ο «Φαλκονέτι» τον εμπόδισε να πλησιάσει, τραβώντας τον βίαια από το κολλάρο της σκολής του. Η συμπεριφορά του εφεσείοντα δε μπορεί παρά να ερμηνευτεί ως προσπάθεια παρεμπόδισης του αστυνομικού οργάνου να προσεγγίσει το διαιτητή και να εξουδετερώσει την πίεση που ασκείτο σε βάρος του και να αποκαταστήσει την τάξη.

Ευτυχώς για το άθλημα δε σημειώθηκαν άλλα έκτροπα και ο αγώνας συνεχίστηκε χωρίς άλλα επεισόδια.

Συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα και τις προεκτάσεις του αδικήματος, σε συνδυασμό με το καθήκον για προστασία του δημοφιλούς αθλήματος του ποδοσφαίρου, καθώς και τις συνέπειες από επιθέσεις εναντίον αστυνομικών οργάνων στην εκτέλεση του καθήκοντός τους, το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι η μόνη ποινή που αρμοζε ήταν ποινή φυλάκισης. Συμπεραίνεται ότι η ποινή φυλάκισης που επιβλήθηκε δεν ήταν μεγαλύτερη λόγω της μεταμέλειας του εφεσείοντα που περιέχεται στην κατάθεση στην οποία προέβη στις Αστυνομικές Αρχές αργότερα την ημέρα εκείνη, και του γεγονότος ότι δε βαρύνεται με προηγούμενες καταδίκες.

Στον προσδιορισμό της φύσης της ποινής το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο καθοδηγήθηκε από την πρόσφατη απόφα-

ση του Ανωτάτου Δικαστηρίου *The Police v. Ioannou*.* Στην υπόθεση εκείνη το Εφετείο αντικατέστησε ως έκδηλα ανεπαρκή την ποινή προστίμου που είχε επιβληθεί σε θεατή ο οποίος είχε εισχωρήσει στον αγωνιστικό χώρο και επιτέθη στο διαιτητή διαπράττοντας το αδίκημα της κοινής επίθεσης (το αδίκημα τιμωρείται με φυλάκιση ενός χρόνου - άρθρο 242 του Ποινικού Κώδικα - Κεφ. 154), με ποινή φυλάκισης έξι εβδομάδων. 5

Ο κ. Ερωτοκρίτου εισηγήθηκε ότι ο παραλληλισμός των γεγονότων της υπόθεσης εκείνης και των γεγονότων της παρούσας υπόθεσης είναι ανεδαφικός, γεγονός που οδήγησε το πρωτόδικο Δικαστήριο να εκτιμήσει την ποινή έξω από το σωστό πλαίσιο γεγονότων. Ο εσφαλμένος παραλληλισμός οδήγησε το Δικαστήριο να προσδώσει μεγαλύτερη σοβαρότητα στα γεγονότα της υπόθεσης αυτής από εκείνη που τα γεγονότα της υπόθεσης δικαιολογούσαν. Σύμφωνα με τον κ. Ερωτοκρίτου τα γεγονότα της υπόθεσης συνιστούσαν ένα στιγμιαίο επεισόδιο χωρίς ευρύτερες συνέπειες για την τάξη στον αγωνιστικό χώρο και για τη συνέχεια του αγώνα. 10
15
20

Η ποινή είναι επίσης τρωτή, σύμφωνα με την εισήγηση που έγινε εκ μέρους του εφεσείου, λόγω της αποτυχίας του Δικαστηρίου να την εξατομικεύσει στο βαθμό που να αρμόζει και στις προσωπικές συνθήκες του εφεσείου. Ο «Φαλκονέτι» είναι επαγγελματίας ποδοσφαιριστής και ο αποκλεισμός του στο κρίσιμο αυτό στάδιο του πρωταθλήματος θα έχει δυσμενείς συνέπειες στη συμμετοχή και την επίδοσή του στο άθλημα. 25

Ο κ. Χατζηπέτρου υποστήριξε ότι δε συντρέχει κανένας βάσιμος λόγος που να δικαιολογεί τη παρέμβαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην επιλογή της φύσης και του μέτρου της ποινής. Επεσήμανε ότι η απόφαση του Εφετείου στην υπόθεση *Ioannou* δεν είναι η μόνη η οποία συνηγορεί υπέρ της επιβολής αποτρεπτικών ποινών για πράξεις βίας που σημειώνονται στη διάρκεια ποδοσφαιρικών αγώνων. Η ίδια προσέγγιση υιοθετήθηκε και στις υποθέσεις *Menelaos Hapsides v. The Police*** και *Theodorou v. The Police**** και στις δυο υποθέσεις επικυρώθηκαν ποινές φυλάκισης για επεισόδια βίας για την περιφρούρηση του αθλήματος και της τάξης στα γήπετα. 30
35
40

* (1989) 2 CLR 61.

** (1969) 2 CLR 64

*** (1979) 2 CLR 191

Το πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι αν το Δικαστήριο έκρινε τα γεγονότα μέσα στο σωστό τους πλαίσιο, και ιδιαίτερα, αν είχε συμπεριλάβει οποιοδήποτε άσχετο στοιχείο στον καθορισμό της σοβαρότητάς τους.

- 5 Η απάντηση είναι αρνητική. Ο παραλληλισμός των γεγονότων της υπόθεσης αυτής με εκείνα της *Ioannou* ήταν όχι μόνο εύστοχος αλλά και επιβεβλημένος. Το κοινό χαρακτηριστικό έγκειται στο καθήκον του Δικαστηρίου να περιφρουρήσει το άθλημα του ποδοσφαίρου από πράξεις βίας
- 10 με εξαιρετικά δυσμενείς συνέπειες για το κοινωνικό σύνολο. Επεισόδια βίας σε αθλητικούς χώρους υπονομεύουν όχι μόνο τον αθλητισμό αλλά και τη στάθμη του πολιτισμού μας. Ομαδικά παιχνίδια όπως το ποδόσφαιρο έχουν, όπως και τα αγωνίσματα στίβου, ως σκοπό την ευγενή άμιλλα και
- 15 όχι τη βίαιη αντιπαράθεση. Πράξεις βίας οδηγούν στην αλλοτρίωση των σκοπών του αθλήματος και καθιστούν προβληματική την προσέλευση του κοινού στα στάδια.

- Για την εμπέδωση των σκοπών του αθλητισμού οι αθλητές γενικά, και στην περίπτωση του ποδοσφαίρου οι ποδοσφαιριστές ειδικά, έχουν ιδιαίτερη ευθύνη. Οι κανόνες του αθλήματος πρέπει να τηρούνται σχολαστικά. Κάθε πράξη βίας εκ μέρους ποδοσφαιριστή είναι καταδικαστέα και για το λόγο ότι εκτός από τον άμεσο αξιόποιο χαρακτήρα της
- 20 τείνει στην έξαρση του φανατισμού και στον αποπροσανατολισμό των θεατών από τους σκοπούς του αθλητισμού.

- Και όταν επιβάλλεται η πρόσδοση αποτρεπτικού χαρακτήρα στην ποινή η υποχρέωση για εξατομίκευση της, ώστε να αρμόζει και στις συνθήκες του παραβάτη, δεν ατονεί
- 30 - *Krikou v. Republic*.^{*} Η διαδικασία εξατομίκευσης δεν πρέπει να οδηγεί, όπως είχαμε την ευκαιρία να υποδείξουμε σε πρόσφατη απόφασή μας - *Constantinou v. Republic*^{**} - «στην εξουδετέρωση του αποτρεπτικού χαρακτήρα της ποινής». Στην προκείμενη περίπτωση είναι φανερό ότι ο πρωτόδικος Δικαστής εξατομίκευσε την ποινή στο βαθμό που να μειώσει
- 35 την έκταση της μόνο σε τεσσάρων εβδομάδων φυλάκιση.

^{*} (1983) 2 C.L.R. 289.

^{**} (1989) 2 Α.Α.Δ. 218

Ο προσδιορισμός της φύσης και η επιμέτρηση της ποινής είναι κατ' εξοχή έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Παρέμβαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου λόγω υπέρμετρης αυστηρότητας της ποινής δικαιολογείται μόνο όταν το στοιχείο της υπερβολής έχει αντικειμενικό έρεισμα - *Philippou v. Republic*.*

5 Το κριτήριο δεν είναι η υποκειμενική εκτίμηση των μελών του Εφετείου αλλά το αντικειμενικό μέτρο. Κρίνοντας την ποινή στα πλαίσια των γεγονότων της υπόθεσης, όχι μόνο δε διαπιστώνουμε οποιαδήποτε υπερβολή στην ποινή, που επιβλήθηκε, αλλά βάσιμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως 10 επιεικής. Η επιλογή της ποινής φυλάκισης ως του μέσου τιμωρίας του εφεσείοντα ήταν απόλυτα δικαιολογημένη. Η πράξη του εφεσείοντα δεν αντιστρατευόταν μόνο το 15 αθλητικό πνεύμα αλλά και το έργο των αστυνομικών Αρχών στην εκτέλεση του καθήκοντός τους. Οι αστυνομικές Αρχές στην εκτέλεση του καθήκοντός τους είναι φορείς της εξουσίας του δικαίου. Αντιστράτευση και υπονόμηση του έργου τους κάτω από τις συνθήκες που είχε διαπραχθεί το αδίκημα δε μπορεί παρά να χαρακτηριστεί ως 20 πράξη εξαιρετικής σοβαρότητας.

Θέλουμε να καταλήξουμε με την προειδοποίηση ότι όσοι βιαιοπραγούν στα γήπεδα δεν πρέπει να αναμένουν την επιείκεια του Δικαστηρίου.

Η έφεση απορρίπτεται.

* (1983) 2 C.L.R. 245, 249.